

Wymagania edukacyjne
 niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen z języka polskiego w klasie szóstej

Rok szkolny 2021/2022

I. Wymagania edukacyjne niezbędne do uzyskania poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych:

Sprawności	Wymagania				
	konieczne (ocena: dopuszczający)	podstawowe (ocena: dostateczny) Wymagania konieczne oraz:	rozszerzone (ocena: dobry) Wymagania konieczne, podstawowe oraz:	dopełniające (ocena: bardzo dobry) Wymagania konieczne, podstawowe, rozszerzone oraz:	ponadprogramowe (ocena: celujący) Wymagania konieczne, podstawowe, rozszerzone, dopełniające oraz:
UCZEŃ					
I. Kształcenie literackie i kulturowe	<ul style="list-style-type: none"> wypowiada się na temat świata przedstawionego utworu dostrzega obrazy poetyckie w utworach o nieskomplikowanej strukturze semantycznej zna pojęcie <i>fikcja literacka</i> wymienia realistyczne i fantastyczne elementy świata przedstawionego rozpoznaje czytany utwór jako baśń, legendę, bajkę, hymn, przypowieść, mit, opowiadanie, nowelę, powieść detektywistyczną, historyczną, obyczajową, podróżniczą, przygodową, sensacyjną, 	<ul style="list-style-type: none"> omawia wybrane elementy świata przedstawionego utworu wypowiada się na temat obrazów poetyckich w wierszach odróżnia fikcję literacką od rzeczywistości omawia realistyczne i fantastyczne elementy świata przedstawionego zna pojęcia: <i>literatura fantastyczna</i> <i>nonaukowa</i> i <i>fantasy</i> wskazuje cechy gatunkowe baśni, legendy, bajki, hymnu, przypowieści, mitu, opowiadania, noweli, powieści detektywistycznej, historycznej, 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje wybrane elementy świata przedstawionego w różnych utworach epickich analizuje i interpretuje obrazy poetyckie w czytanych utworach odróżnia fikcję filmową od rzeczywistości wyjaśnia znaczenie elementów realistycznych w epice wypowiada się na temat fantastyki w utworach fantastycznych <i>nonaukowych</i> i <i>fantasy</i> wymienia cechy charakterystyczne różnych gatunków literackich omawia różnice między różnymi 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat świata przedstawionego podczas analizy różnorodnych tekstów literackich analizuje rolę środków językowych w tworzeniu obrazów poetyckich określa rolę autora tekstu w kreowaniu fikcji literackiej określa funkcję elementów fantastycznych w utworach współczesnych wskazuje różnice między elementami świata przedstawionego utworu fantastycznego <i>nonaukowego</i> i <i>fantasy</i> 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje teksty poetyckie na poziomie metaforycznym podczas analizy utworów odwołuje się do różnych kontekstów literackich i kulturowych rozpoznaje literackie gry z konwencją dostrzega symboliczne treści w utworach literackich i plastycznych stawia pytania problemowe w odniesieniu do odbieranych tekstów dostrzega i objaśnia związki między warstwą językową,

	<p>fantasy</p> <ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: <i>epitet, porównanie, przenośnia, wyraz dźwiękonaśladowczy, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, apostrofa, anafora, pytanie retoryczne, powtórzenie</i> i wyszukuje niektóre z wymienionych środków w tekście literackim wskazuje tytuł, podtytuł, motto, puentę utworu wskazuje punkt kulminacyjny w opowiadaniu rozpoznaje wers, strofę i refren, wskazujemy w wierszu, zna pojęcie <i>rytm</i> wyodrębnia wydarzenia fabuły i ustala ich kolejność zna pojęcia: <i>dialog, monolog</i> wyszukuje wypowiedzi bohaterów tekstu zna pojęcia: <i>podmiot liryczny, narrator, bohater</i> zna pojęcia: <i>narracja pierwszoosobowa i narracja trzecioosobowa</i> odróżnia narratora pierwszoosobowego od narratora trzecioosobowego wskazuje w tekście bohatera głównego, pierwszoplanowego, drugoplanowego, tytułowego, epizodycznego określa tematykę utworu zna pojęcia: <i>wątek główny, wątek poboczny</i> nazywa swoje reakcje czytelnicze odbiera teksty literackie na 	<p>obyczajowej, podróżniczej, przygodowej, sensacyjnej, fantasy</p> <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście niektóre <i>epitety, porównania, przenośnie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienia, zgrubienia, uosobienia, ożywienia, apostrofy, anafory, pytania retoryczne, powtórzenia</i> i próbuje określić ich funkcję nadaje tytuły, <i>śródtytuły</i> wybranym częściom utworu wyjaśnia funkcję tytułu i punktu kulminacyjnego odróżnia wiersz rymowy od wiersza bez rymów wskazuje rymy rozpoznaje wiersz ciągły i stroficzny omawia wydarzenia fabuły, używa pojęć <i>fabuła, wątek i akcja</i> objaśnia znaczenia pojęć: <i>dialog, monolog</i> odróżnia dialog od monologu omawia cechy bohatera, narratora, podmiotu lirycznego określa różne typy narracji w tekście określa cechy bohaterów różnych typów objaśnia, czym cechuje się bohater historyczny omawia tematykę utworu objaśnia pojęcia: <i>wątek główny, wątek poboczny</i> opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi tekstów literackich rozumie proste przenośnie 	<p>mi odmianami gatunkowymi powieści i opowiadania</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje w tekście literackim <i>epitety, porównania, przenośnie, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienia, zgrubienia, uosobienia, ożywienia, apostrofy, anafory, pytania retoryczne, powtórzenia</i> i z pomocą nauczyciela określa ich funkcję dostrzega funkcję podtytułu, motto, puenty jako elementu konstrukcyjnego utworu przedstawia prosty schemat rozwoju akcji określa wers, zwrotkę, refren, rymy, liczbę sylab w wersie jako elementy rytmizujące wypowiedź zna pojęcia <i>rymy męskie i żeńskie</i> oraz <i>rymy dokładne i niedokładne</i> nazywa rodzaj wiersza analizuje przebieg zdarzeń w ujęciu przyczynowo-skutkowym rozpoznaje retrospekcję porównuje wypowiedzi bohaterów i narratora wskazuje w tekście dialogi i monologi określa motywy działania bohatera określa stosunek narratora do wybranych elementów świata przedstawionego utworu określa podmiot liryczny objaśnia funkcję różnych typów narracji w tekście prezentuje swój pogląd na 	<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalne wykorzystuje wiedzę o cechach gatunkowych utworów w ich analizie i interpretacji objaśnia funkcje środków stylistycznych w czytanych utworach literackich analizuje wpływ tytułu, podtytułu, motto, puenty na interpretację tekstu omawia konstrukcję utworu literackiego używa funkcjonalnie pojęć <i>wiersz rymowy, bezrymowy, biały, ciągły, stroficzny</i> oraz <i>rymy i rytm</i> podczas analizy wiersza omawia układ rymów w wierszu stosuje bogate słownictwo określające następstwo zdarzeń określa funkcję retrospekcji omawia sposób zapisu dialogu w tekście określa funkcję monologu charakteryzuje bohatera, podmiot liryczny i narratora w czytanych utworach wykorzystuje funkcjonalnie wiedzę o różnych typach narracji w analizie tekstu posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów omawia problematykę utworu wskazuje i nazywa różne wątki w utworze 	<p>brzmieniową a semantyczną utworów poetyckich</p> <ul style="list-style-type: none"> w sposób przemyślany komentuje zachowania bohaterów, uwzględniając przy tym motyw ich działania oraz kontekst sytuacyjny kreatywnie wykorzystuje posiadaną wiedzę i umiejętności w sytuacjach problemowych dotyczących odbioru tekstów kultury wyraża opinie na temat tekstów literackich i innych tekstów kultury, trafnie dobierając argumenty na poparcie swojego stanowiska w wypowiedziach stara się posługiwać terminologią związaną z analizą i interpretacją utworów literackich prezentuje szerokie kompetencje w zakresie odbioru różnych tekstów kultury dokonuje twórczego odczytania tekstów przez opracowanie adaptacji teatralnych, filmowych czy radiowych
--	--	---	---	--	---

	<p>poziomie dosłownym</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia dosłowną treść przypowieści • wypowiada się na temat sytuacji bohaterów literackich i filmowych • wypowiada się na temat utworu i jego znaczeń • podejmuje próbę interpretacji tekstów kultury • wypowiada się na temat postaci literackiej, nazywa pozytywne i negatywne cechy bohatera • posługuje się pojęciami dotyczącymi wartości (np. <i>dobro – zło, przyjaźń – wrogość, prawda – kłamstwo, pokój – wojna</i>) w odniesieniu do treści omawianych utworów • rozpoznaje tekst literacki • rozpoznaje tekst informacyjny i reklamowy • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost • określa temat tekstu • używa pojęcia <i>morał</i> w odniesieniu do bajki • objaśnia pojęcie <i>tytuł, wstęp, rozwinięcie, zakończenie, akapit</i> • wydobywa z tekstu wskazane informacje • wskazuje określenia opisujące i oceniające • rozpoznaje czytany utwór jako komiks • odróżnia dzieło literackie od filmu i spektaklu teatralnego • odróżnia film od programu 	<p>znaczenia w tekstach</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje elementy ukrytej treści przypowieści • określa doświadczenia i sytuację bohaterów literackich oraz filmowych • przedstawia własne rozumienie utworu • wykorzystuje w interpretacji tekstów kultury własne doświadczenia • wyraża opinię na temat bohaterów i zdarzeń • rozróżnia pozytywne i negatywne zachowania bohaterów literackich • rozpoznaje tekst informacyjny, publicystyczny i reklamowy • wymienia cechy artykułu prasowego • odczytuje informacje wyrażone wprost • wyciąga wnioski z tekstu • wskazuje morał bajek • wyodrębnia w tekście części kompozycyjne i dostrzega relację między nimi • porządkuje informacje z tekstu • wskazuje opinie w wypowiedziach bohaterów • wskazuje charakterystyczne cechy komiksu • rozpoznaje różne teksty kultury • wskazuje środki artystycznego wyrazu charakterystyczne dla literatury, filmu, teatru • posługuje się terminami związanymi z teatrem, 	<p>temat bohaterów</p> <ul style="list-style-type: none"> • określa problematykę utworu • wskazuje wątek główny i wątki poboczne • używa funkcjonalnie pojęć: <i>wątek główny, wątek poboczny</i> • opisuje wrażenia towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury • odczytuje przenośne sensy prostych utworów • przedstawia ukrytą treść przypowieści • zestawia sytuację bohaterów literackich z własnymi doświadczeniami • uzasadnia swoje rozumienie utworu • wykorzystuje w interpretacji tekstów znajomość innych utworów literackich • ocenia bohatera literackiego • komentuje sytuację • nazywa wartości ukazane w utworze • ustala hierarchię wartości bohatera • odróżnia tekst literacki od informacyjnego • odróżnia tekst prasowy od literackiego • wskazuje cechy tekstu reklamowego • dostrzega w tekście treści wyrażone wprost i pośrednio • określa główną myśl tekstu • odczytuje morał bajek • określa funkcję wstępu, rozwinięcia, zakończenia, akapitu 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje emocje towarzyszące odbiorowi różnych tekstów kultury • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę do objaśnienia przenośnych znaczeń tekstów kultury • objaśnia sens przypowieści • komentuje sytuację bohaterów literackich w odniesieniu do doświadczeń współczesnych nastolatków • funkcjonalnie używa różnych środków językowych do uzasadnienia swojego rozumienia utworu • wykorzystuje w interpretacji tekstów wiedzę o różnych tekstach kultury i różnorodnych kontekstach • posługuje się argumentami, wyrażając swój stosunek do bohaterów i sytuacji • odczytuje wartości i antywartości wpisane w teksty kultury • używa nazw wartości w rozmowie o utworze i motywach działania bohaterów • określa funkcje tekstu literackiego, informacyjnego, prasowego, reklamowego • odczytuje treści wyrażone wprost i pośrednio • analizuje i interpretuje główną myśl tekstu • formułuje samodzielnie przesłanie i morał utworu • omawia relacje między poszczególnymi częściami wypowiedzi 	
--	---	--	---	---	--

	<p>informacyjnego</p> <ul style="list-style-type: none"> • posługuje się terminami: <i>gra aktorska, reżyseria, dekoracja, charakteryzacja, kostium, rekwizyty, muzyka</i> w kontekście widowiska teatralnego • posługuje się pojęciami związanymi z filmem i widowiskiem telewizyjnym: <i>scenariusz, reżyseria, ujęcie, gra aktorska, muzyka</i> • zna pojęcie <i>adaptacja utworu literackiego</i> • wypowiada się na temat treści tekstów kultury • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją realistyczną (np. ilustracja) • bierze udział w scenkach teatralnych przygotowanych na podstawie tekstów literackich • z uwagą odbiera filmy, koncerty, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe • i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<p>zna pojęcie <i>znak teatru</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, jak zbudowany jest scenariusz teatralny i filmowy • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe • zna pojęcie <i>film kultowy</i> • objaśnia pojęcie <i>adaptacja utworu</i> w odniesieniu do wybranych dzieł filmowych i teatralnych • porównuje treści tekstów kultury z rzeczywistością znaną mu z własnego doświadczenia • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się bardziej złożoną konwencją realistyczną (np. komiks) • bierze udział w przygotowaniu scenek teatralnych na podstawie tekstów literackich • świadomie odbiera filmy, koncerty, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia informacje ważne od drugorzędnych • odróżnia informacje o faktach od opinii • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o budowie komiksu do jego odbioru i interpretacji • nazywa twórczo przekazów audiowizualnych (ruchome obrazy, dźwięk) • wyodrębnia różne elementy składające się na widowisko teatralne, określa funkcje wybranych znaków teatralnych • posługuje się ze zrozumieniem terminami związanymi ze sztuką filmową • rozpoznaje wybrane gatunki filmowe • wyjaśnia pojęcie <i>film kultowy</i> • wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją filmową • komentuje treści tekstów kultury w odniesieniu do własnego doświadczenia • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją symboliczną (np. plakat, kolaż) • odgrywa znaczące role w scenkach teatralnych przygotowanych na podstawie tekstów literackich • wykorzystuje wiedzę na temat tekstów kultury, odbierając filmy, koncerty, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza 	<ul style="list-style-type: none"> • hierarchizuje informacje • objaśnia subiektywny charakter opinii • charakteryzuje komiks jako swoisty tekst kultury • porównuje komiks z tekstem literackim • objaśnia swoistość tekstów kultury przynależnych do literatury, teatru, filmu, muzyki, sztuk plastycznych i audiowizualnych • rozpoznaje środki wyrazu teatralnego i określa ich funkcje • określa właściwości i funkcje różnych elementów dzieła filmowego • określa wybrane cechy gatunkowe filmu • wskazuje różnice pomiędzy tekstem literackim a jego adaptacją sceniczną i radiową • odbiera tekst kultury jako źródło wzbogacania własnych doświadczeń • dokonuje odczytania tekstów przez przekład intersemiotyczny, posługując się konwencją abstrakcyjną (w połączeniu z muzyką) • przygotowuje teatralne realizacje scenek na podstawie tekstów literackich • aktywnie odbiera i interpretuje filmy, koncerty, spektakle teatralne, słuchowiska, programy radiowe i telewizyjne, zwłaszcza adresowane do dzieci i młodzieży, czyniąc 	
--	--	--	---	--	--

			adresowane do dzieci i młodzieży	je źródłem swoich działań twórczych	
II. Kształcenie językowe	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach części mowy: rzeczowniki, czasowniki, przymiotniki, przysłówki, liczebniki, zaimki, przyimki, spójniki rozpoznaje odmienne i nieodmienne części mowy rozpoznaje bezokolicznik i formy osobowe czasownika rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczby, osoby, czasu, rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, czasownika, przymiotnika i liczebnika wyszukuje i wskazuje w tekście czasowniki w stronie czynnej i w stronie biernej stara się przestrzegać poprawności gramatycznej wyrazów odmiennej używa przymiotników i przysłówków we właściwych kontekstach stopniuje przymiotniki i przysłówki zna pojęcia <i>podmiot, orzeczenie, przydawka, dopełnienie, okolicznik</i> rozpoznaje wyrazy poza zdaniem: wykrzyknik i partykułę wskazuje wyrazy nadrzędne i podrzędne w związkach wyrazowych nazywa niektóre typy związków wyrazowych rozpoznaje wypowiedzenia oznajmujące, pytające i 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w tekście wykrzykniki i partykuły nazywa nieodmienne części mowy dostrzega rolę czasownika w wypowiedzi rozpoznaje czasowniki dokonane i niedokonane rozpoznaje nieosobowe formy czasownika rozpoznaje w tekście formy przypadków, liczby, rodzaju gramatycznego zaimka przekształca konstrukcję strony czynnej i biernej czasownika i odwrotnie przestrzega poprawności gramatycznej wyrazów odmiennej, tworząc wypowiedzi o nieskomplikowanej strukturze językowej rozumie rolę przymiotników i przysłówków w opisie świata poprawnie stopniuje przymiotniki i przysłówki rozpoznaje w zdaniu podmiot, orzeczenie, przydawkę, dopełnienie i okolicznik rozumie znaczenie wyrazów poza zdaniem: wykrzyknika i partykuły objaśnia pojęcia <i>związek zgody, związek rządu, związek przynależności</i> wie, jakie części mowy występują najczęściej w związkach wyrazowych różnych typów używa celowo wypowiedzeń 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje różnicę między różnymi częściami mowy odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennej rozumie funkcję nieosobowych form czasownika rozpoznaje konstrukcje z zaimkiem zwrotnym <i>się</i> oddziela temat fleksyjny od końcówki poprawnie i celowo stosuje formy strony czynnej i biernej czasownika stosuje poprawne typowe formy gramatyczne wyrazów odmiennej uwzględnia w wypowiedziach różne natężenie cech i właściwości używa stopnia wyższego i najwyższego przymiotników i przysłówków określa funkcję składniowe wyrazów w zdaniu poprawnie stosuje w wypowiedziach wyrazy poza zdaniem: wykrzyknik i partykułę używa ze zrozumieniem pojęć <i>związek zgody, związek rządu, związek przynależności</i> odróżnia różne typy związków wyrazowych używa wypowiedzeń wykrzyknikowych ze świadomością ich funkcji określa typy zdań złożonych współrzędnie i podrzędnie 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcje różnych części mowy w tekście funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o osobowych i nieosobowych formach czasownika w wypowiedziach funkcjonalnie używa konstrukcji z zaimkiem zwrotnym <i>się</i> określa funkcje różnych form gramatycznych odmiennej części mowy w wypowiedzeniu używa form strony biernej i czynnej czasownika dla uzyskania jednoznaczności treści wypowiedzi stosuje poprawne trudne i nietypowe formy gramatyczne wyrazów odmiennej używa we właściwych kontekstach przymiotników i przysłówków o różnych natężeniach cechy wyjaśnia funkcję orzeczenia, podmiotu, przydawki, dopełnienia i okolicznika w zdaniu określa funkcję wyrazów poza zdaniem używa funkcjonalnie nazw wszystkich typów związków wyrazowych podczas analizy składniowej zdań funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach wypowiedzeń ze względu na cel wypowiedzi określa funkcję zdań współrzędnie i podrzędnie złożo- 	<ul style="list-style-type: none"> świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę i umiejętności językowe w zakresie słownictwa, składni, fleksji i fonetyki swobodnie stosuje wiedzę na temat budowy wypowiedzeń i budowy tekstu w wypowiedziach ustnych i pisemnych funkcjonalnie wykorzystuje werbalne i pozawerbalne środki wyrazu swobodnie wykorzystuje wiedzę o języku jako narzędziu skutecznej komunikacji przedstawia oryginalne rozwiązania ułatwiające naukę gramatyki i ortografii przestrzega zasad poprawności językowej oraz zasad etykiety językowej w każdej sytuacji komunikacyjnej świadomie i funkcjonalnie wykorzystuje synonimy, frazeologizmy w celu wzbogacenia warstwy językowej wypowiedzi samodzielnie poszerza wiedzę i umiejętności poza treści przewidziane podstawą programową i programem nauczania

	<p>rozkazujące</p> <ul style="list-style-type: none"> • odróżnia zdanie pojedyncze i złożone • rozpoznaje równoważnik zdania • przekształca zdania złożone w pojedyncze i odwrotnie • rozpoznaje wersję mówioną i pisaną języka • wie, w jakich sytuacjach używa się oficjalnej, a w jakich nieoficjalnej odmiany polszczyzny • używa stylu stosownego do sytuacji komunikacyjnej • rozumie dosłowne i proste przenośne znaczenia wyrazów w wypowiedzi • zna pojęcie <i>związek frazeologiczny</i> • rozpoznaje wyrazy wartościujące • świadomie tworzy wypowiedzi wyrażające różne intencje • używa ze zrozumieniem pojęć <i>synonim</i>, <i>wyraz bliskoznaczny</i>, <i>antonim</i>, <i>wyraz przeciwstawny</i> • w sposób logiczny i spójny wypowiada się na tematy związane z otaczającą rzeczywistością • rozumie, że tekst jest komunikatem • zna pojęcia <i>nadawca</i> i <i>odbiorca wypowiedzi</i>, posługuje się nimi w odniesieniu do różnych sytuacji codziennych • określa sytuację komunikacyjną 	<p>oznajmujących, pytających i rozkazujących</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście zdanie pojedyncze rozwinięte i nierozwinięte, zdanie pojedyncze i złożone, odróżnia zdanie i równoważnik zdania • przekształca konstrukcje składniowe – zdania w równoważniki zdań i odwrotnie • objaśnia, czym się różni wersja mówiona języka od wersji pisanej • poprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny • odróżnia znaczenia dosłowne wyrazów od znaczeń przenośnych • używa stałych związków wyrazowych ze zrozumieniem i świadomością celu • odróżnia słownictwo neutralne i wartościujące • stosuje różne typy wypowiedzi w zależności od zamierzonego celu wypowiedzi • wie, że formy fleksyjne wyrazów nie są ich synonimami • tworzy antonimy podanych wyrazów • wie, że treść tworzonych zdań powinna nawiązywać do wcześniejszych części tekstu • rozróżnia typy komunikatów: informacyjny, literacki, ikoniczny, reklamowy • identyfikuje nadawcę wypowiedzi w opowiadaniach, powieściach, baśniach, mitach, 	<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie stosuje równoważnik zdania • rozumie funkcjonalność przekształceń składniowych • wskazuje główne cechy języka mówionego i pisanego • posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą polszczyzny ze świadomością różnicowania tych form • rozpoznaje wyrazy wieloznaczne • używa różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych • stosuje ze świadomością celu słownictwo neutralne i wartościujące • posługuje się pozawerbalnymi środkami komunikowania się stosownie do okoliczności i celu wypowiedzi • świadomie zastępuje powtarzające się wyrazy ich synonimami • stosuje w wypowiedziach antonimy • używa spójników i zaimków oraz różnorodnych konstrukcji składniowych w celu zespolenia tekstu • wie, że niektóre komunikaty różnią się systemem znaków • identyfikuje i opisuje nadawcę i odbiorcę wypowiedzi lirycznej • dostosowuje sposób wyrażania się i zachowania do sytuacji komunikacyjnej • rozpoznaje znaczenie różnych 	<p>nych różnego typu</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje w praktyce językowej różne typy wypowiedzi, dostosowuje je do celu wypowiedzi • wykorzystuje wiedzę i umiejętności w zakresie przekształceń składniowych w wypowiedziach ustnych i pisemnych • funkcjonalnie posługuje się wersją mówioną i pisaną języka • zna i funkcjonalnie stosuje formy grzecznościowe używane w oficjalnej i nieoficjalnej odmianie polszczyzny • świadomie wykorzystuje wyrazy o przenośnych znaczeniach do tworzenia własnych wypowiedzi • używa poprawnie i celowo różnych związków frazeologicznych w wypowiedziach ustnych i pisemnych • wyjaśnia funkcję słownictwa neutralnego i wartościującego w tekście • podkreśla intencje wypowiedzi pozawerbalnymi środkami porozumiewania się • funkcjonalnie stosuje synonimy i antonimy w celu wzbogacenia językowego wypowiedzi • stosuje synonimy w celu uzyskania spójności tekstu • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych typach komunikatów • funkcjonalnie posługuje się terminami <i>nadawca</i> i <i>odbiorca wypowiedzi</i> podczas inter- 	
--	---	--	---	---	--

	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje komunikaty wyrażane za pomocą gestów i mimiki stosuje niewerbalne środki komunikacji zna pojęcia <i>głoska, litera, sylaba, akcent</i> stosuje intonację zdaniową zna pojęcie <i>etykieta językowa</i> i stara się stosować jej zasady zna zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> - rz, ż, ó, u, h, ch, - nie z różnymi częściami mowy - wielką i małą literą - przyimków i wyrażen przyimkowych - cząstek -bym, -byś, -by, -byśmy, -byście - ą i ę oraz -em, -eni-om, -on - zakończeń -i, -ii, -ji - przedrostków i przyrostków zna wybrane zasady dotyczące oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych zamyka wypowiedzenia kropką, znakiem zapytania lub wykrzyknikiem stosuje cudzysłów i dwukropek 	<p>legendach</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumie wpływ sytuacji komunikacyjnej na kształt wypowiedzi rozpoznaje i nazywa uczucia wyrażane za pomocą postawy ciała objaśnia różnicę między głoską a literą zna reguły akcentowania w języku polskim stosuje intonację dostosowaną do celu wypowiedzi stosuje zasady etykiety językowej w sytuacjach codziennych stara się przestrzegać poprawności ortograficznej w zakresie pisowni: <ul style="list-style-type: none"> - rz, ż, ó, u, h, ch, - nie z różnymi częściami mowy - wielką i małą literą - przyimków i wyrażen przyimkowych - cząstek -bym, -byś, -by, -byśmy, -byście - ą i ę oraz -em, -eni-om, -on - zakończeń -i, -ii, -ji - przedrostków i przyrostków stara się przestrzegać zasad dotyczących oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach stosuje poprawnie kropkę, znak zapytania lub wykrzyknik 	<p>niewerbalnych środków komunikacji</p> <ul style="list-style-type: none"> określa funkcje głosek, liter, sylab poprawnie stosuje zasady akcentowania różnicuje intonację ze względu na cel wypowiedzi przestrzega zasad etykiety językowej wymaganych w korespondencji stosuje w większości wyrazów zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> - rz, ż, ó, u, h, ch, - nie z różnymi częściami mowy - wielką i małą literą - przyimków i wyrażen przyimkowych - cząstek -bym, -byś, -by, -byśmy, -byście - ą i ę oraz -em, -eni-om, -on - zakończeń -i, -ii, -ji - przedrostków i przyrostków w podanym zestawie ortogramów stosuje w większości wyrazów zasady oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach stosuje w większości wypowiedzi poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym, stosuje średnik 	<p>pretacji tekstów kultury</p> <ul style="list-style-type: none"> posługuje się różnymi werbalnymi i pozawerbalnymi środkami komunikacji stosownie do sytuacji nazywa i komentuje emocje wyrażane za pomocą różnych form ekspresji pozasłownej wykorzystuje wiedzę o głoskach, literach i sylabach w analizie warstwy brzmieniowej tekstów poprawnie akcentuje słowa stanowiące wyjątki od podstawowych reguł akcentowania w języku polskim przestrzega zasad etykiety językowej podczas komunikacji za pomocą narzędzi nowoczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych stosuje we wszystkich wyrazach zasady pisowni: <ul style="list-style-type: none"> - rz, ż, ó, u, h, ch, - nie z różnymi częściami mowy - wielką i małą literą - przyimków i wyrażen przyimkowych - cząstek -bym, -byś, -by, -byśmy, -byście - ą i ę oraz -em, -eni-om, -on - zakończeń -i, -ii, -ji - przedrostków i przyrostków w podanym zestawie ortogramów stosuje we wszystkich wyrazach zasady oznaczania głosek miękkich, dźwięcznych 	
--	---	---	--	--	--

		<p>na końcu wypowiedzeń</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje nawiasy • zna zasady dotyczące użycia przecinka w zdaniach pojedynczych i złożonych 		<p>i bezdźwięcznych w zestawie ortogramów zawartych w ćwiczeniach</p> <ul style="list-style-type: none"> • stosuje we wszystkich wypowiedzeniach poznane zasady użycia przecinka w zdaniu pojedynczym i złożonym • stosuje poznane znaki interpunkcyjne w sposób celowy, ze świadomością ich funkcji 	
III. Tworzenie wypowiedzi	<ul style="list-style-type: none"> • udziela poprawnych i logicznych odpowiedzi na pytania • słucha z uwagą uczestników rozmowy, mówi na temat, uczestnicząc w rozmowie • rozpoznaje argumenty w wypowiedzi • tworzy logiczne i w przeważającej części uporządkowane wypowiedzi • zna pojęcie <i>akapitu</i> i zasady budowania akapitów • wyszukuje w tekście informacje • rozpoznaje tekst o charakterze perswazyjnym • tworzy według podanego wzoru wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia • recytuje ze zrozumieniem tekst poetycki lub fragment prozy 	<ul style="list-style-type: none"> • krótko wypowiada się na podany temat związany z otaczającą rzeczywistością • włącza się do rozmowy w kulturalny sposób • posługuje się argumentami w rozmowie • rozumie funkcję akapitów w kompozycji w wypowiedzi • stosuje akapity • ocenia przydatność uzyskanych informacji • rozpoznaje podstawowe środki perswazji • tworzy samodzielnie wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia • artykułuje prawidłowo głoski podczas recytacji, dostosowuje tempo recytacji do treści utworu • sporządza samodzielnie odtwórczy plan ramowy i szcze- 	<ul style="list-style-type: none"> • wypowiada się logicznie na tematy związane z poznanymi tekstami kultury • reaguje na wypowiedzi innych rozmówców • rozpoznaje argumenty odnoszące się do faktów, logiki oraz do emocji • tworzy wypowiedzi o właściwej kompozycji i układzie graficznym • stosuje akapity, dostosowując je do założonej kompozycji wypowiedzi • dokonuje selekcji informacji • wskazuje i nazywa podstawowe środki perswazji • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: dialog, opowiadanie (twórcze, odtwórcze), opis przeżyć wewnętrznych, opis obrazu, list oficjalny, sprawozdanie, tekst o charakterze argumentacyjnym, charakterystyka, dedykacja, zaproszenie, podziękowanie, ogłoszenie, życzenia • recytuje tekst z odpowiednią 	<ul style="list-style-type: none"> • świadomie porządkuje i komponuje treść swoich wypowiedzi • prezentuje własne stanowisko w rozmowie • używa przemyślanych argumentów na poparcie swojego stanowiska • tworzy semantycznie pełne i bogate językowo wypowiedzi • rozumie rolę akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi • wypracowuje skuteczne metody selekcji informacji • określa funkcję środków perswazji w tekstach reklamowych • tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych, stosuje funkcjonalnie różne środki językowe • głosowo interpretuje tekst • dba o zwięzłość wypowiedzi w zapisie planu ramowego i szczegółowego • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o różnych formach notatek • opowiada o treści, proble- 	<ul style="list-style-type: none"> • pisze bezbłędne językowo, oryginalne pod względem treści i stylu różne formy wypowiedzi • swobodnie posługuje się werbalnymi i pozawerbalnymi środkami wyrazu w wypowiedziach ustnych • operuje bogatym słownictwem z różnych kręgów tematycznych • w sposób szczególny dba o poprawność ortograficzną, interpunkcyjną, fleksyjną i składniową wypowiedzi • zapisuje teksty w sposób przejrzysty z dbałością o stronę graficzną i kompozycję podkreśloną użyciem akapitów • podejmuje działalność literacką i kulturalną • tworzy prezentacje multimedialne • redaguje twórcze, oryginalne teksty o charakterze reklamowym • wzorcowo recytuje teksty poetyckie i prozatorskie

	<ul style="list-style-type: none"> • sporządza odtwórczy plan ramowy i szczegółowy wypowiedzi • sporządza z pomocą nauczyciela plan swojej wypowiedzi • redaguje według podanego wzoru proste notatki w różnych formach • opowiada o treści przeczytanych utworów • wie, że współczesne komunikaty w formie elektronicznej (SMS, e-mail) muszą być poprawne pod względem językowym i ortograficznym • tworzy według podanego wzoru opowiadania na temat dalszych losów bohatera tekstu • podejmuje próby redagowania scenariusza • odwołuje się do swojej wiedzy o języku w tworzonych wypowiedziach 	<ul style="list-style-type: none"> • gólowy wypowiedzi • tworzy plan twórczy prostej wypowiedzi • tworzy samodzielnie prostą notatkę w formie tabeli, kilku zdaniowej wypowiedzi, planu oraz notatkę graficzną • omawia problematykę przeczytanych utworów • używa właściwych zwrotów grzecznościowych w swoich wiadomościach SMS oraz korespondencji internetowej • tworzy samodzielnie opowiadania na tematy związane z treścią poznanych utworów • komponuje początek i zakończenie na podstawie tekstu • pisze scenariusz filmowy, korzystając z pomocy nauczyciela • stosuje zwroty grzecznościowe w wypowiedziach ustnych i pisemnych 	<ul style="list-style-type: none"> • intonacją, dykcją, napięciem emocjonalnym i następstwem pauz • stosuje jednolitą formę wypowiedzi w zapisie planu ramowego i szczegółowego • sporządza bogaty treściowo twórczy plan wypowiedzi • rozplanowuje kompozycję układu treści i formy w notatce • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę o języku w wypowiedziach na temat tekstów • zapisuje poprawne, komunikatywne wiadomości SMS • tworzy poprawne językowo, spójne, zgodne z cechami kompozycyjnymi opowiadania na podstawie tekstu lub ilustracji • samodzielnie pisze scenariusz filmowy, na podstawie fragmentów lektury • funkcjonalnie stosuje odpowiednie konstrukcje składniowe w różnych sytuacjach komunikacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • matyce i formie poznanych tekstów kultury • zna i stosuje zasady netykiety w komunikacji internetowej • tworzy bogate językowo wypowiedzi w różnych formach gatunkowych inspirowane treścią poznanych utworów lub ilustracją • pisze scenariusz filmowy na podstawie własnych pomysłów • funkcjonalnie i twórczo wykorzystuje wiedzę o języku w tworzonych wypowiedziach 	
IV. Samokształcenie	<ul style="list-style-type: none"> • czyta cicho ze zrozumieniem • czytając głośno, uwzględnia różne znaki interpunkcyjne • zapisuje odręcznie informacje pozyskane z różnych źródeł • korzysta z różnych źródeł informacji (np. książki, edukacyjne programy telewizyjne, strony internetowe) • korzysta z zasobów szkolnej biblioteki • korzysta ze słownika ortogra- 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta płynnie tekst, podkreślając głośnie ważne słowa • porządkuje według własnego pomysłu uzyskane informacje • wybiera informacje uzyskane z różnych źródeł i wykorzystuje je w nauce i rozwijaniu pasji • zna zasady korzystania z zasobów bibliotecznych • zna budowę słownika ortograficznego i słownika poprawnej polszczyzny 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta tekst, stosując odpowiednie tempo i intonację w zależności od treści • zapisuje informacje za pomocą edytora tekstu • selekcjonuje informacje w celu wykorzystania ich w różnych sytuacjach typowych i nietypowych • korzysta z zasobów bibliotek <i>on-line</i> • korzysta ze słownika wyrazów 	<ul style="list-style-type: none"> • czytając głośno, przekazuje intencję tekstu • opracowuje własne sposoby szybkiego i efektywnego zapisywania informacji • gromadzi dane w sposób uporządkowany i zapewniający łatwy dostęp do potrzebnych informacji • funkcjonalnie wykorzystuje wiedzę na temat zasobów bibliotecznych w docieraniu do informacji 	<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje narzędzia TIK (np. smartfon, tablet) do zapisywania i katalogowania informacji • opracowuje własne bazy informacji, np. kartoteki, fiszki z hasłami, foldery plików • wykorzystuje programy, aplikacje i gry edukacyjne do samodzielnej nauki języka polskiego • zwraca uwagę na aspekty moralne związane z korzystaniem

	<p>ficznego</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi odnaleźć wskazane hasło w encyklopedii i słowniku poprawnej polszczyzny • podejmuje próbę oceny prawdziwości informacji uzyskanych z internetu • pod kierunkiem nauczyciela poznaje kulturę regionu • korzysta z internetu w celach edukacyjnych • kształci umiejętności tworzenia prezentacji multimedialnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje hasła w encyklopedii • ocenia przydatność uzyskanych informacji • wyszukuje informacje na temat ważnych zdarzeń i postaci związanych z swoim regionem • rozwija umiejętności efektywnego korzystania z zasobów internetu 	<p>bliskoznacznych i słownika poprawnej polszczyzny</p> <ul style="list-style-type: none"> • korzysta z informacji zawartych w encyklopedii • konfrontuje ze sobą informacje uzyskane z różnych źródeł, szczególnie internetowych • wykorzystuje wiedzę i umiejętności do przetwarzania informacji o życiu kulturalnym regionu • zna wybrane zasady netykiety i przestrzega ich 	<ul style="list-style-type: none"> • określa funkcje słowników • określa typy definicji słownikowych i ich swoistość • korzysta ze słowników <i>on-line</i> • krytycznie ocenia i weryfikuje informacje uzyskane z różnych źródeł • aktywnie interesuje się życiem kulturalnym swojego regionu • postrzega nowoczesne technologie informacyjne jako narzędzia do rozwijania i prezentowania własnych zainteresowań 	<p>z zasobów internetowych (odpowiedzialność, uczciwość, poszanowanie cudzej własności)</p> <ul style="list-style-type: none"> • przestrzega praw autorskich dotyczących zasobów internetu • opisuje źródła internetowe • bierze udział i odnosi sukcesy w konkursach przedmiotowych z języka polskiego • bierze udział w życiu kulturalnym regionu
Lektura obowiązkowa i uzupełniająca	<ul style="list-style-type: none"> • czyta większość wymaganych lektur przynajmniej we fragmentach i analizuje podstawowe elementy ich świata przedstawionego 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta większość wymaganych lektur w całości i analizuje ich świat przedstawiony 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje wybrane wątki 	<ul style="list-style-type: none"> • czyta wszystkie wymagane lektury w całości i interpretuje je w połączeniu z kontekstami 	<ul style="list-style-type: none"> • chętnie czyta i zna wiele tekstów ponadprogramowych

Ocena niedostateczna otrzymuje uczeń, którego wyniki nie osiągają poziomu wymagań koniecznych, w związku z tym, nie jest w stanie wykonać zadań o niewielkim stopniu trudności. Brak wiedzy i umiejętności nie rokuje osiągnięcia nawet minimalnego postępu.

Ocena Celujący (6)	Opis wymagań
Bardzo dobry (5)	Prace pisemne na poziomie powyżej 90% możliwych do uzyskania punktów + zadanie dodatkowe. Systematycznie pracuje nad pogłębieniem wiedzy poprzez czytanie książek, uczestniczy i osiąga sukcesy w konkursach. Potrafi udowodnić swoje zdanie używając odpowiedniej argumentacji. Píše i udziela odpowiedzi na zadania o podwyższonym stopniu trudności.
Dobry (4)	Prace pisemne w większości na poziomie powyżej 90% możliwych do uzyskania punktów. Odpowiedzi ustne i prace pisemne samodzielne i wyczerpujące. Aktywnie uczestniczy w lekcji. Systematycznie i samodzielnie odrabia zadania domowe. Zeszyt przedmiotowy, ćwiczenia prowadzone starannie.
Dostateczny (3)	Prace pisemne w większości na poziomie powyżej 70% możliwych do uzyskania punktów. Odpowiedzi ustne i prace pisemne z pomocą nauczyciela. Zeszyt przedmiotowy, ćwiczenia prowadzone starannie. Systematycznie odrabia zadania.
Dopuszczający (2)	Prace pisemne w większości na poziomie powyżej 50% możliwych do uzyskania punktów. Przy pomocy nauczyciela potrafi wykonać proste polecenia, wymagające zastosowania podstawowych umiejętności. Korzysta z form pomocy w szkole.
Niedostateczny (1)	Niespełnione wymagania na ocenę dopuszczającą.

Skala oceniania prac klasowych i sprawdzianów:

Ocena niedostateczna	0- 30 %
Ocena dopuszczająca	31- 50 %
Ocena dostateczna	51- 70 %
Ocena dobra	71- 90 %
Ocena bardzo dobra	91- 100 %.

Skala oceniania kartkówki i innych krótszych form sprawdzających wiedzę i umiejętności:

Punktacja ustanawiana jest indywidualnie przez nauczyciela w zależności od specyfiki przedmiotu i poziomu trudności kartkówki.

Symbol stosowane przez nauczyciela:

0 – uczeń nie pisał sprawdzianu/kartkówki lub nie oddał pracy/zadania. Symbol ten zostaje zmieniony na ocenę po napisaniu przez ucznia sprawdzianu/kartkówki lub oddaniu pracy/zadania i sprawdzeniu przez nauczyciela.

II. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

Będziemy oceniani za: odpowiedzi ustne, prace klasowe, prace pisemne (redagowanie określonych form wypowiedzi – w domu i w klasie), sprawdziany, kartkówki, dyktanda oraz znajomość zasad ortograficznych, pracę na lekcji, pracę w grupie, prowadzenie zeszytu przedmiotowego, zeszytu ćwiczeń, wykonywanie zadań domowych, czytanie i znajomość lektur, prowadzenie zeszytu lektur, czytanie głośne i ciche ze zrozumieniem, recytacje, projekty.

Po skończeniu działu programowego przeprowadza się pisemną pracę klasową w terminie, o którym uczniowie są tydzień wcześniej poinformowani. Jest to najważniejsza ocena. Uczeń może poprawić ocenę niedostateczną z pracy klasowej w terminie dwóch tygodni. Oceny dopuszczającą i dostateczną z pracy klasowej można również poprawić (w terminie dwóch tygodni, tylko 1 raz). Kartkówki obejmujące ostatnie lekcje nie muszą być zapowiedziane. Wszystkie zaległości należy uzupełnić.

Uczeń nieobecny na lekcjach, sprawdzianie ma obowiązek nadrobić zaległości:

- do 3 dni na bieżąco,
- do 1 tygodnia w ciągu następnego tygodnia,
- w przypadku dłuższej nieobecności - uczeń uzgadnia z nauczycielem sposób i termin uzupełnienia zaległości.

Uczeń nieobecny w szkole:

- do 1 tygodnia (nieobecność usprawiedliwiona) ma obowiązek napisania zaległej pracy klasowej w terminie do 2 tygodni od momentu poinformowania go o zaległym sprawdzianie.

III. Warunki i tryb uzyskania wyższej niż przewidywana oceny klasyfikacyjnej:

- Uczeń, który uczestniczył we wszystkich zrealizowanych przez nauczyciela w ciągu roku szkolnego sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów, ma prawo ubiegać się o podwyższenie przewidywanej rocznej oceny klasyfikacyjnej z obowiązkowych i dodatkowych zajęć edukacyjnych. Uczeń może wówczas przystąpić do poprawy przewidywanej klasyfikacyjnej oceny rocznej w wyniku egzaminu sprawdzającego, jeżeli spełnia warunki zapisane w Statucie.

mgr Barbara Chyc-Myrmuła